

Είλικρίνεια, ή αποστροφή τῆς προσποίησης (Λεμοντζής Θεόφιλος Ἀρχιμανδρίτης, Δρ. Θεολογίας)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή](#)

Ὁ ἠθικισμὸς τῶν διαφόρων αἰρετικῶν εἶναι χαρακτηριστικὸ παράδειγμα ὑποκρισίας. Ἡ ὑποκρισία μολύνει ἀκόμη καὶ τὶς ἐνάρετες πράξεις καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Κλίμακος, χρησιμοποιεῖ ἕνα χαριτωμένο περιστατικό, γιὰ νὰ ἀναλύσει αὐτὴν τὴν κάλπικη πλευρὰ τῆς πνευματικῆς ζωῆς ποὺ πολλές φορές καλλιεργοῦμε οἱ πιστοί. Ἀναφέρει χαρακτηριστικά: “Μερικὲς φορές, καθὼς ἀντλούσαμε νερὸ ἀπὸ τὶς πηγές, ἀντλήσαμε μαζὶ μὲ αὐτό, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουμε, καὶ ἕναν βάτραχο. Παρόμοια πολλές φορές, καθὼς καλλιεργοῦμε τὶς ἀρετές, ὑπηρετοῦμε καὶ τὶς κακίες ποὺ χωρὶς νὰ φαίνονται εἶναι συμπελεγμένες μαζὶ τους”. Εἶναι ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ «ἀλαζονεία τῆς ἀρετῆς» ποὺ ἐντοπίζεται σὲ πολλοὺς θρησκευόμενους. Ἀντίθετα, ὅταν ἡ ἐργασία τῶν ἀρετῶν γίνεται μὲ ἐπίγνωση καὶ σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἔξω ἀπὸ κάθε ὑποκρισία καὶ ἀνθρωπαρέσκεια, ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴν προκοπὴ τῆς ταπεινώσεως καὶ τῆς ἀπάθειας(ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός).

Ἐὰν ἀποφασίσουμε νὰ μάθουμε τὴν ἀλήθεια τόσο γιὰ τὸν ἑαυτὸ μᾶς ὅσο καὶ γιὰ

τούς άλλους, ἂν ἀποφασίσουμε νὰ σταματήσουμε νὰ χτίζουμε ἕνα φανταστικὸ «ἐγὼ» τὸ ὁποῖο τὸ προβάλλουμε στὸν κοινωνικὸ μας περίγυρο, θὰ πρέπει νὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε ἀύθεντικοὶ καὶ εἰλικρινεῖς. Ἡ εἰλικρίνεια εἶναι ἀποστροφή τῆς προσποίησης. Ἡ προσποίηση καταστρέφει τὴν ἐνότητα τῆς προσωπικότητάς μας καθὼς μᾶς κάνει ἄλλο νὰ φαινόμεσθε ἐξωτερικὰ καὶ ἄλλο νὰ εἴμαστε πραγματικά, διαστρέφει τὴν οὐσία τῆς πνευματικῆς ζωῆς διότι εὐχαριστεῖ τὴ φιλαυτία, τὴ φιλοδοξία καὶ τὴ φιλαρέσκεια.

Ὅσο περισσότερο ὁ ἄνθρωπος ἀγαπάει τὸν ἑαυτό του, τόσο περισσότερο γίνεται ἐξαρτημένος ἀπὸ τὴν γνώμη τῶν γύρω ἀνθρώπων. Ὅμως ὁ Χριστὸς μᾶς διδάσκει νὰ ἀποποιούμαστε τὸ ψεῦδος, τὸν ἐγωισμό καὶ ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους τῆς καλῆς καὶ αὐτοδικαιωτικῆς συμπεριφορᾶς. Καὶ ἐνῶ οἱ παραλείψεις, οἱ ἀδυναμίες συγχωροῦνται, δὲν συγχωρεῖται ὅμως ἡ ὑποκρισία. Ἄν ἀποφασίσεις, λοιπόν, νὰ ζήσεις ἐντιμὰ καὶ ἀύθεντικὰ πρέπει νὰ ἐξετάζεις διαρκῶς τὶς ἀνακολουθίες σου καὶ νὰ τὶς ἀντιμετωπίζεις μὲ εἰλικρίνεια καὶ χωρὶς δικαιολογίες. Ἡ θεραπεία τῆς ὑποκρισίας ἀναδύεται μέσα ἀπὸ τὴν αὐτογνωσία πὺ ὁδηγεῖ στὴ μετάνοια ἢ ὁποῖα ἰσοδυναμεῖ μὲ μία ὑπαρξιακὴ ἀλλαγὴ.

Καλεῖσαι νὰ ξεκινήσεις μία πορεία αὐτογνωσίας, νὰ κατανοήσεις δηλαδὴ ἐν αἰσθήσει καρδίας τὴν ἀληθινὴ φύση τῆς πνευματικῆς σου ἀσθένειας διότι αὐτὸς πὺ δὲν εἶδε τὸ ἐσωτερικὸ του σκοτάδι δὲν ψάχνει γιὰ τὸ φῶς.

Καλούμαστε νὰ ἀπηυδῆσουμε ἀπὸ τὰ δῆθεν κατορθώματα τοῦ ἑαυτοῦ μας, ὥστε ἐν πορεία μετανοίας νὰ ἐσωτερικεύσουμε τὴν προσπάθεια καλλιέργειας τοῦ ἔσω ἀνθρώπου. Μάθε νὰ φροντίζεις ὥστε ἡ καλοσύνη, ἡ εὐγένεια, νὰ γίνουν καταστάσεις ἐσωτερικῆς του ψυχικοῦ σου κόσμου, καὶ ὄχι ψεύτικα προσωπεῖα πὺ φοροῦμε γιὰ νὰ κάνουμε καλὴ ἐντύπωση στοὺς ἄλλους.

Καλούμαστε νὰ διαρρήξουμε τὸ προσωπεῖο τῆς ἀρετῆς γιὰ νὰ ἀναδυθεῖ τὸ ἀύθεντικὸ μας πρόσωπο διότι ὁ “Θεὸς παρακολουθεῖ τὴν καρδιά μας καὶ ἐλέγχει τὸ περιεχόμενον της”, ὅπως μᾶς νουθετεῖ ὁ ὁσιος Παῖσιος ὁ Ἁγιορείτης. Γιὰ νὰ κατορθωθεῖ αὐτό, πρέπει πρῶτα νὰ ἀντιληφθεῖς ὅτι ἡ ἀξία τῆς ζωῆς σου κρίνεται, ὄχι ἀπὸ τὶς ποικίλες γνώμες ἄλλων ἀνθρώπων γιὰ τὸ ἄτομό σου, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἐσωτερικὴ μαρτυρία τῆς συνείδησής σου. Ἐλευθερώσου ἀπ’ ὅλες τὶς ἐφήμερες δεσμεύσεις καὶ ψευδαισθήσεις τοῦ παρόντος κόσμου ὥστε νὰ κατανοήσεις ὅτι δὲν ἔχεις ἀνάγκη νὰ συμβιβασθεῖς μὲ αὐτὲς ὥστε νὰ ἐπιτύχεις ἀποδοχὴ καὶ ἔπαινο.

Ἀγκάλιασε τὸ μεγαλεῖο τῆς ἔσχατης ἀπλότητος. Νὰ εἶσαι εἰλικρινῆς καὶ εὐθὺς σὲ ὅλες τὶς ἐκφάνσεις τῆς ζωῆς σου. Αὐτὸ προϋποθέτει κόπο, ἀγώνα καὶ ἄσκηση, διότι ἂν καὶ ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ ξεπηδᾷ ἀπὸ μέσα μας κάτι γνήσιο, ὡστόσο, ὁ ἀληθινὸς ἑαυτὸς μας βγαίνει στὴν ἐπιφάνεια μόνο μέσα ἀπὸ τὶς ὀδύνες τῆς

πνευματικῆς καὶ σωματικῆς ἀσκήσεως. Εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸς ὁ ἀνελέητος διαρκῆς ἀγώνας ποὺ διαδραματίζεται μέσα στὰ ἐσώψυχά του ἀνάμεσα στὴν εἰλικρινῆ προσωπικότητα καὶ στὴν ψεύτικη καὶ ὑποκριτικὴ στάση.

Πρέπει λοιπὸν νὰ στοχεύεις στὴν ἐσωτερικὴ σου καλλιέργεια καὶ ὄχι ἀπλὰ νὰ προσποιεῖσαι πὼς συμπαθεῖς αὐτοὺς ποὺ προσποιοῦνται ὅτι σὲ συμπαθοῦν διότι ὁ πνευματικὸς ἄνθρωπος δὲν εἶναι ὁ «καθὼς πρέπει» ἄνθρωπος ἀλλὰ καθὼς ὁ Θεὸς θέλει. Ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ τὴν ἰδιοτέλεια καὶ τοὺς ἰδεοψυχαναγκασμοὺς τῆς συμβατικότητος καλοῦμαστε νὰ καλλιεργοῦμε τὶς ἀρετὲς ὄχι γιὰ νὰ γίνουμε ἀρεστοὶ στοὺς γύρω μας ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑπηρετοῦμε τὴν ἀγάπη καὶ μόνο πρὸς τὸ Θεὸ καὶ τοὺς συνανθρώπους μας.

Ἄς φύγωμε λοιπὸν μακριὰ ἀπὸ τὸν κρημνὸ τῆς ὑποκρισίας καὶ τὴν προσποιητὴ συμπεριφορά. Νὰ ἀφήσουμε τὸ Θεὸ νὰ ξεχυθεῖ, νὰ πλημμυρίσει τὴν ὑπαρξή μας. Νὰ θεραπεύσουμε μὲ τὴν ἀσκηση καὶ τὴν τήρηση τῶν ἐντολῶν τὴ φιλαυτία μας ὥστε νὰ πορευθοῦμε πρὸς τὴ φιλαδελφία καὶ ἀπὸ ἐκεῖ στὴ φιλοθεία ὥστε νὰ γινόμεστε ἀρεστοὶ ἐνώπιόν του Θεοῦ καὶ ὄχι ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

Ἄν γίνουμε ἀρεστοὶ ἐνώπιόν τοῦ Θεοῦ εἶναι βέβαιο ὅτι θὰ γίνουμε καὶ ἀρεστοὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων διότι ὁ ἐνάρετος παρομοιάζεται μὲ πόλη χτισμένη ἐπάνω σὲ ὄρος καὶ ὅπως μᾶς διαβεβαίωσε ὁ Κύριός μας “οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη ” (Μάτθ.5,14).

Πηγή: agiazoni.gr